KWALITEITSBEWIJS
Kinderboerderijen

vSKBN
VERENIGING STADS- EN KINDERBOERDERIJEN NEDERLAND
Groot en klein, samen sterk!

Voorwoord

De circa 450 stads- en kinderboerderijen ontvangen jaarlijks bijna 30 miljoen bezoekers,waaronder veel kinderen en ook mensen uit specifieke risicogroepen (ouderen, zwangere vrouwen en mensen met een verminderde weerstand). Het is daarom van groot belang dat kinderboerderijen er alles aan doen om de veiligheid en het welzijn van hun bezoekers, medewerkers en dieren te waarborgen. Natuurlijk moeten zij, net als ieder ander bedrijf, voldoen aan de wet- en regelgeving, maar daarnaast hebben ze een belangrijke voorbeeldfunctie op het gebied van dierhouderij en dierenwelzijn.

Professionalisering

Voor de vSKBN blijft de professionalisering van de Nederlandse stads- en kinderboerderijen een belangrijk punt waar we sterk op willen inzetten. Ook de overheid dringt er steeds meer op aan dat alle kinderboerderijen ervoor zorgen dat ze voldoen aan de wet- en regelgeving die voor onze branche geldt. Omdat dit voor veel kinderboerderijen een ingewikkelde en arbeidsintensieve materie blijkt te zijn hebben we gezocht naar een nieuw hulpmiddel met overzichtelijke en stapsgewijze handvatten. Zo maken we het je makkelijker om aan al die regels te voldoen.

Alle geldende wet- en regelgeving gebundeld

De eerste stap in dit traject ligt voor je: een bundeling van alle geldende wet- en regelgeving voor stads- en kinderboerderijen met een checklist voor het nieuwe Kwaliteitsbewijs Kinderboerderijen 2020. Hierin beperken we ons hoofdzakelijk tot de wet- en regelgeving als eerste stap in de professionalisering. Vervolgstappen zullen in de komende jaren in overleg met de leden verder worden ontwikkeld.

Geen externe toetsing

Omdat de criteria voor het behalen van het Kwaliteitsbewijs Kinderboerderijen vrijwel uitsluitend voortkomen uit wettelijke eisen is een toetsing vooraf door een extern deskundige niet noodzakelijk. Immers, voor dergelijke controles is in Nederland de NVWA de aangewezen instantie. Kinderboerderijen kunnen daarom op dit moment volstaan met een eigen interne check, al zullen er in de toekomst op initiatief van de vSKBN steekproefsgewijze controles worden uitgevoerd.

Het traject

Om het Kwaliteitsbewijs te kunnen behalen moeten de volgende stappen worden gezet:

1. Checklist invullen

Met behulp van de checklist Kwaliteitsbewijs Kinderboerderijen kun je zelf eenvoudig vaststellen welke criteria voor de boerderij relevant zijn en in hoeverre je daaraan voldoet. Alle bijlagen die in de hoofdstukken worden genoemd zijn te vinden op het 'Alleen voor leden'-deel van de website van de vSKBN. Met de toelichting, de bijlagen, de formulieren en de aanvullende info op diverse websites kun je vervolgens de punten aanpakken waaraan je nog niet voldoet. Ons advies: neem de checklist nauwkeurig punt voor punt door en controleer goed of alles aanwezig is wat wordt gevraagd onder het kopje 'Dit moet je hebben'. We gaan er hierbij van uit dat iedere boerderij haar eigen verantwoordelijkheid neemt en daar op een juiste manier mee om gaat.

2. Alle punten afgevinkt?

Dan stuur je de volgende stukken naar de vSKBN:

- Verklaring van de kinderboerderij dat deze voldoet aan alle in de checklist genoemde en voor de boerderij relevante punten
- Formulier bedrijfsgegevens

3. Registratie door de vSKBN

- De kinderboerderij wordt ingeschreven in het register van houders van het Kwaliteitsbewijs.
- De boerderij ontvangt het officiële 'vSKBN-bordje' als bewijs dat je voldoet aan alle wet- en regelgeving. Daar hoort ook een ondertekend certificaat bij.
- De boerderij wordt op de website toegevoegd aan het register van houders van het Kwaliteitsbewijs.

Geldigheid Kwaliteitsbewijs

Het Kwaliteitsbewijs is drie jaar geldig. Na drie jaar krijgt de kinderboerderij van de vSKBN het verzoek opnieuw de checklist door te lopen en opnieuw een verklaring op te sturen.

We verwachten van de boerderijen dat ze er gedurende de looptijd van drie jaar voor zorgen dat ze aan de geldende wet- en regelgeving blijven voldoen en dat de gevraagde documenten up to date blijven. Daarom is ons advies om jaarlijks te controleren of de boerderij nog steeds aan alle criteria voldoet.

Voorwaarden Kwaliteitsbewijs Kinderboerderijen

- Het Kwaliteitsbewijs Kinderboerderijen wordt beheerd door de Vereniging Stads- en Kinderboerderijen Nederland (vSKBN).
- Organisaties dienen lid te zijn van de vSKBN om het Kwaliteitsbewijs Kinderboerderijen te mogen voeren.
- Wijzigingen in de wet- en regelgeving zullen door de vSKBN steeds zo spoedig mogelijk worden doorgegeven aan alle leden van de vereniging. Van de houders van het Kwaliteitsbewijs wordt verwacht dat zij eventuele veranderingen op zo kort mogelijke termijn inpassen op hun kinderboerderij of binnen de organisatie.

Vragen en meer informatie

Voor vragen en aanvullende informatie kun je contact opnemen met het secretariaat van de vSKBN. Het Kwaliteitsbewijs Kinderboerderijen met de checklist, bijlagen en formulieren zijn alleen voor leden te downloaden via de website.

Colofon

Datum
6 augustus 2020

Uitgave
vSKBN

Versie
1

Ontwerp
Studio Hiske

Meer informatie: www.vSKBN.nl

Inhoudsopgave

Bedrijfsgegevens 6

Checklist vergunningen 7

1. Dieren en dierenwelzijn 8

1.1. De kinderboerderij voldoet aan de eisen Identificatie & Registratie (I&R) regeling voor dieren 9
1.2. De kinderboerderij voldoet aan het besluit Diergeneesmiddelen 10
1.3. De kinderboerderij voldoet aan de destructieregelgeving 11
1.4. Er wordt voldaan aan de wettelijke eisen omtrent het vervoer van dieren 12
1.5. Er wordt een hygiëne- en aanvoerbeleid omtrent dieren op de kinderboerderij gehanteerd 13
1.6. De kinderboerderij beschikt over quarantainemogelijkheden en een quarantainebeleid 14
1.7. Er wordt een ziektepreventiebeleid gehanteerd voor de dieren op de kinderboerderij 15
1.8. De dieren worden dagelijks gecontroleerd op afwijkende gezondheid 16
1.9. De kinderboerderij voldoet aan de gestelde eisen ten aanzien van besmettelijke dierziekten 17
1.10. Er wordt er een hygiënebeleid gehanteerd omtrent geboorte en abortus van dieren op de kinderboerderij 18
1.11. De dieren op de kinderboerderij krijgen de juiste voeding passend bij het dier(soort) 19
1.12. De dieren op de kinderboerderij hebben naar behoefte beschikking over voldoende vers drinkwater 20
1.13. De kinderboerderij voldoet aan de minimale huisvestingseisen 21
1.14. Er worden geen verboden ingrepen verricht bij dieren op de kinderboerderij, tenzij dit noodzakelijk is voor de gezondheid en het welzijn van het dier 22
1.15. De dieren worden op een vakkundige manier door een praktiserend dierenarts of andere bevoegde beroepsbeoefenaar geëuthanaseerd 23
1.16. De kinderboerderij voldoet aan de eisen uit de huis- en hobbydierenlijst en de productiedierenlijst 24
1.17. Er is een vakbekwaam beheerder en van alle functies zijn functieprofielen opgesteld en aanwezig 25
1.18. De kinderboerderij voldoet aan het besluit houders van dieren m.b.t. gezelschapsdieren 26
1.19. De kinderboerderij houdt zich aan de wetgeving m.b.t. de dierentuinvergunning 28
1.20. Er is een fokbeleid 29
1.21. De kinderboerderij gaat op de juiste wijze met haar dieren om 30
1.22. Er wordt geen mestboekhouding bijgehouden, omdat de kinderboerderij educatie heeft opgenomen in de doelstellingen, het huishoudelijk reglement of de statuten 31
1.23. Als mest wordt afgevoerd naar landbouwbedrijven is de kinderboerderij in het bezit van een afvoerbewijs 32
1.24. De mestopslag/mestcontainer voldoet aan het activiteitenbesluit 33

2. Hygiëne en veiligheid voor publiek 34

2.1. Er is een hygiënebeleid en de kinderboerderij voert dat uit 35
2.2. Bezoekers krijgen duidelijke voorlichting, ook met behulp van informatieborden 37
2.3. De kinderboerderij voldoet aan de eisen m.b.t. verkoop of verwerking van eigen producten (indien van toepassing) 38
2.4. De speeltoestellen op het terrein van de kinderboerderij zijn goedgekeurd 39
2.5. De kinderboerderij heeft een preventie- en bestrijdingsplan voor plaagdieren en andere organismen 40

Inhoudsopgave

3. Risico-Inventarisatie en Evaluatie (RI&E) 41

Module 1. Organisatie van arbeidsomstandigheden 45

1.1. Arbobeleid en RI&E 45
1.2. Voorlichting en toezicht 46
1.3. Begeleiden van vrijwilligers, stagiairs, cliënten en bezoekers 47
1.4. (Ongewenst) gedrag van medewerkers 48
1.5. Afspraken over verzuim 48
1.6. Werk- en rusttijden 49
1.7. Werkinhoud en werkbeleving 50

Module 2. Veiligheid en gebouwen 51

2.1. In geval van nood 51
2.2. Het gebouw 52
2.3. Voedselveiligheid 54

Module 3. Werksoorten 55

3.1. Werkzaamheden op de kinderboerderij 55
3.2. Kantoorwerk 56

Module 4. Veilig werken 58

4.1. Gevaarlijke stoffen 58
4.2. Werken met gevaarlijke stoffen 58
4.3. Biologische agentia 59
4.4. Gereedschappen, machines en werken op hoogte 61

Het bepalen van de risicoklasse 63

4. Zorg voor personeel, gezondheid en veiligheid 64

4.1. De personeelsadministratie is op orde (personeelsdossiers, introductieprogramma, schriftelijke huisregels) 66
4.2. De kinderboerderij voldoet aan de eisen omtrent bedrijfshulpverlening 67
4.3. De (mogelijk) aanwezige zoönosen en besmettingswegen zijn geïnventariseerd en gedocumenteerd 68
4.4. De kinderboerderij heeft een preventief veiligheidsbeleid en voert dat uit 69

Checklist Kwaliteitsbewijs 2020 70

Verklaring Kwaliteitsbewijs 2020 77

1. Dieren en dierenwelzijn

1.1. De kinderboerderij voldoet aan de eisen Identificatie & Registratie (I&R) regeling voor dieren

I&R is een Identificatie- en Registratiesysteem dat een snelle tracering van dieren mogelijk maakt. Dit is van belang om uitbraken van dierziekten te beperken en om veilig voedsel te garanderen. I&R is een Europese verplichting. Voor elk bedrijf, groot of klein, hobby- of beroepsmatig, gelden dezelfde regels.

UBN/ ME-nummer
UBN/ME-nummer (Uniek BedrijfsNummer/Meldingseenheid): houdt je bedrijf runderen, varkens, schapen of geiten of houd je bedrijfsmatig gezelschapsdieren, dan moet je via registratie bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) een UBN-nummer aanvragen (van belang bij de registratie van dieren en dierverplaatsingen). Daarnaast moeten de dieren een identificatienummer krijgen (oormerken, chip of pootring).

- Schapen en geiten dienen binnen 6 maanden een identificatienummer te krijgen. Vertrekt het dier eerder dan zes maanden bij het bedrijf dan dient het identificatienummer voor de vertrekdag te worden toegekend en geregistreerd bij mijnRVO.nl.
- Varkens dienen een week na spenen of binnen 3 maanden een identificatienummer te krijgen.
- Runderen dienen binnen 3 werkdagen een identificatienummer te krijgen.
- Paardachtigen (paard, ezel, zebra of kruising) ouder dan zes maanden moeten van een paspoort en een chip (transponder) zijn voorzien. De chip wordt door een dierenarts of paardenpaspoortconsulent geïmplanteerd. Het paspoort wordt pas uitgegeven als de paardachtige in bezit is van de chip.
- Alle beschermde in en uitheemse vogels dienen een goede pootring op maat te hebben die geregistreerd staat bij de erkende leveranciers en de vogelbond.

Dit moet je hebben
- Aanmelding RVO (UBN)
- Actuele stallijst van RVO
- Juiste oormerken voor rund, geit, schaap, varken
- Pootringen voor vogels waarmee gefokt wordt of andere toegestane identificatiemiddelen voor de aanwezige dieren, zoals oormerk, elektronisch oormerk, tatoeage, maagbolus, injectaat (chip of transponder) en pootband (schaap en geit), maar ook uitgebreide omschrijvingen voor dierentuindieren
- eHerkenning aanvragen (indien van toepassing)
- Paardenpaspoort (indien van toepassing)

Relevante artikelen
- Regeling identificatie en registratie van dieren
- Verordening identificatie en registratie
- Registratie van paarden, ezels en zebra's

Handige websites
- www.www.rvo.nl
- www.wetten.overheid.nl

Bijlage
- Identificatie en registratie (I&R)